

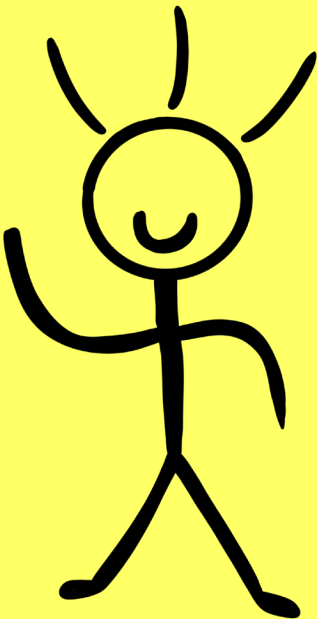
lipu tenpo

nanpa kule

o kama pona
lon lipu tenpo!
tenpo ni la o lukin
e toki ante Inota
e toki sama sin
pi toki pona.
sina wile moku
la o pali e
moku suwi Pa.
jan Ke Tami li toki
e ona tawa sina.
o musi kepeken
lipu tenpo ni!

-jan Sonatan

jo

2

kulupu

toki tawa jan pi lipu tenpo: jan
Alonola

3

suno pi toki pona

5

toki pona

nimi "sutopatikuna" li pona

6

nimi pi jan kule

7

toki ante

toki sama pi toki pona - nanpa tu

8

toki Inota

9

sona

jan lpi

nasin sona en jan sona li pona e
lon mi mute

10

o jalan!

11

nasin sewi Palata

moku

moku suwi Pa tan ma Petame

12

musi

kasi kule jelo

13

kijetesantakalu o!

toki nasa

14

jan pali

toki tawa jan pi lipu tenpo: jan Alonola

tan jan Sonatan

jan Alonola o toki! sina pali e seme tawa lipu tenpo?

mi pali e sitelen mute, e toki mute, e lipu "liputenpo.org", e lukin pi lipu tenpo. ni li ijo mute. tenpo mute la, kin la, mi o ante e toki, e sitelen.

pali pi lipu tenpo la ijo seme li pona mute?

mi sitelen la, ni li pona tawa mi! mi wile sitelen e toki, e sitelen! toki la, mi wile pana e sona mi tawa jan ale. sitelen la, mi wile pali e sitelen pi pona lukin! mi pali kin e lukin pi lipu tenpo. ni li pona kin! taso, ni li pali mute! mi o kepeken e wawa mute tawa ni. taso, mi pali e lipu tenpo lon la, mi pilin pona.

ijo seme li ken pona kin e lipu tenpo?

mi wile e ni: lipu tenpo li jo e lipu mute mute! mi mute o jo e jan pali mute! n, kin la, mi wile e lipu tenpo lon. mi wile jo e lipu tenpo lon luka mi!

sina toki e toki ante seme tan seme?

mi toki e toki Tosi tan ni: mi lon ma Tosi. mi la, toki Tosi li pona mute! mi toki e toki Posuka tan ni: mama mi en mama mama mi li toki e toki Posuka. taso, mi toki kin e toki Selonka. kulupu mama mi li toki e toki Selonka, e toki Posuka. toki tu ni li sama mute. a, mi toki kin e toki Inli, tan ni: mi kama sona ona lon tomo sona. mi toki pi pona lili lili e toki Kanse tan tomo sona. mi toki e toki ma. ni li pona tawa mi! "o kontawa e toki ma" (o kama sona e toki ma). pini la, mi toki e toki pona. ona li pona mute!

sina pali e seme tawa pilin pona?

mi pali e ijo mute tawa pilin pona mi. mi kalama e ilo kalama pi linja tu tu. mi kama sona e sona toki! mi (en jan ante) li pali e toki ma, ni li musi! mi jo e ma Alonola lon lipu Jutu! mi pali e sitelen tawa mute! a, mi kin wile pali e kalama musi, taso mi ken ala pali e ni a a a. mi jo e soweli, e akesi, e kala, e pipi. ona li pona kin! mi pali e ijo pona tawa ona.

tenpo seme en nasin seme la sina kama sona e toki pona?

mi sona ala a! tenpo sike wan pini la, mi kama sona e ni: toki pona li lon. mi sona ala e nasin. ni la, mi en meli mi li kama sona e toki pona! mi ilo e toki sona pi jan Pije. lipu ona li pona mute! lipu ni li lipu pi tenpo mute, taso ona li pona kin!

nasin seme la sina kama jo e nimi Alonola lon toki pona?

mi pali e ma Alonola lon ma Jutu. mi ilo e nimi Alonola tan ni: mi wile ala ilo e nimi ni: „Argon“. mi wile ala e ni: jan li sona e ni: mi jan pi ma Alonola. taso, tenpo ni la, mi wile e ni: jan li sona e ni: mi jan pi ma Alonola. tan ni la, nimi mi li jan Alonola. kin la, toki pona la, nimi Akon (Argon) li ike lili tawa mi. nimi Akon li tan toki Elena. toki Elena la, jan Akon li jan ni: ona li wile pali mute! taso, tenpo ni la, musi la, mi pali mute!

o pilin e ni: jan wan pi wile sina li kama sona e toki pona. jan seme o kama sona?

n, mi wile e ni: jan mute li kama sona

e toki pona. ni la, mi wile e jan pi tenpo pini mute! toki pona li pona tawa nasin pona (Taoism). taso, jan pi nasin pona li sona e nasin pona. mi wile pana e nasin pona tawa jan ni: ona li jo ala e nasin pona. mi jan Tosi. ni la, mi wile pana e sona pi toki pona tawa jan Wilen nanpa tu (Wilhelm II.). ona o ante e nasin ona tawa nasin pona! ken la, toki pona li ken pini e utala Elopa.

kama la sina wile pali e seme lon toki pona?

mi wile pali e ijo mute. mi wile pali e kalama musi! kin la, mi wile pali e lipu

sin. lipu ni li lipu kalama. sina ken kute e kalama musi, e sona sin lon tenpo ale lon lipu ni! mi wile pali e lipu sitelen! mi olin e lipu Aselike (Asterix). mi wile pali e lipu pi sama ona. mi wile pali e sitelen tawa mute kepeken toki pona. ken la, mi pali e sitelen tawa kepeken lon lon, kepeken ala ilo nanpa mi! mi jo e pilin mute. o awen, jan ale o! mi wile pana e ijo mute tawa sina, o lukin!

pini la, mi tawa! o tawa pona! o awen pona! o lukin pona e toki ante! mi wile e ni: lipu tenpo li pona tawa sina!

o awen pona!

suno pi toki pona

tan jan Ke Tami

lipu tenpo nanpa suno la, tenpo musi li kama. nimi pi tenpo musi ni li suno pi toki pona. ona li tan ni: toki pona li lon tenpo sike luka luka luka luka. jan mute li kama, li musi lon ma pona pi toki pona lon ilo Siko (Discord), li lukin lon ilo Jutu (Youtube), li lukin lon ilo Tuwisi (Twitch). mi lon kin. mi wile lukin e mute la, mi lape lili taso.

sona

jan mute li sona e ijo, li pana e sona ona.

jan Sate li pali e ilo nanpa. jan ante li ken esun e lili pi ilo ni la, ona kin li ken pali e ilo nanpa kepeken sona pi jan Sate.

jan Lakuse li sona kepeken luka pona, li pana e toki pi luka pona, li pana e nasin pi toki pona. ona li toki e tenpo pini kin pi ma Kanse. tenpo pini ni la, ante mute li kama lon ma Kanse tan ante pi nasin lawa ona.

jan Alonola li toki e ijo sin tan ma ale:

tenpo pi utala musi Olinpija (Olympic) li lon. kulupu lawa pi ma Oselija li toki e pona ona. nasin tawa li ken wawa e ilo. kulupu soweli pi ken moli li kama awen.

mi kin li pali e ijo, li toki e toki Inota. ken la, toki Inota li toki pali, li open e toki pali lon tenpo.

sona pi toki pona

toki pona li pona mute tawa jan la, jan li ken toki mute e ona.

jan Telakoman li toki e sona pi nasin toki. nasin ni la, jan pi sona toki li ken lili e toki suli ale tawa nimi lili, li ken toki e ijo ale kepeken nimi ni pi mute ale. taso ni li wile e pali mute e lawa mute. jan Telakoman li pilin e ni suli: ken la, toki pona li toki pi nasin ni.

ona li toki e ni ante kin: jan li wile ante e toki tan toki suli tawa toki pona la, nasin seme li pona? ni la, mi ale li lukin e sitelen olin mute pi mije Lomejo pi meli Julija. kon li suli tawa toki la,

nimi taso li pona ala tawa pali pi ante toki, li wile e kon pona ona kin.

lipu ku¹ la, jan Wakon Sasilani (Vacon Sartirani) li sitelen e musi. ona li toki e nasin pi pali sitelen, li pana e sitelen ni tawa lukin. ona li sitelen e musi ante kin kepeken sitelen sitelen. nimi pi musi ni li Nasin Nasa, li kule pona.

jan Lakuse li lukin e sona pi toki pona tan sitelen pi jan Misali, li wile pona anu namako e sona ni. ona li pana e nasin toki pi toki pona kepeken sona pi jan Misali. sona pi jan Misali li open e toki pona. sona pi jan Lakuse li awen e toki pona.

jan Alonola li toki e ijo sin pi toki pona sama ijo sin pi ma ale. ona li toki e ku, e suno pi toki pona, e lipu tenpo, e lipu Wikipesija, e nasin sitelen pi sitelen pona. kin la, ona en mi li toki e nasin nanpa mute pi toki pona.

ni li sona ale ala, taso jan li wile sona e ijo ante la, jan Sonja li kute e wile jan, li pana e toki ona tawa ni. ona li toki e tenpo pi toki pona, e pilin pona ona tawa toki pona. toki ona la, toki pona o lawa ala e ma ale, taso jan ma li wile e toki pona la, jan li ken kepeken. toki ona la, nasin mute pi toki pona li lon, li pona.

musi li kama lon kulupu tan ni: jan Sonja li kepeken nimi sin a!

musi kalama

jan li toki ala la, musi kalama mute li lon. taso jan musi li pana e tenpo ona kin, li toki e musi ona, li kalama e musi ona, li pana e sin.

jan Pensa li kalama e musi ni: ona li toki pona e musi tan toki ante. tenpo wan la, ona li kalama e musi kepeken toki ante mute a!

kala pona li pona tawa toki pona tan

ni: ona li pali e musi kalama suwi. kalama ona li pona.

jan Usawi kin li pona e kute mi kepeken musi kalama pi toki pona. musi ona li wawa a, li kepeken nimi wawa pi toki pona, li toki e pilin. ona li pali e musi sin la, ona li pana e ni, li musi e kulupu tan ni.

jan mute li sona e jan Misali tan sitelen tawa ona pi toki pali. taso ona li pali e musi kalama kin. suno pi toki pona la,

ona li pali e musi sin kepeken nimi ale pi toki pona. musi mute a.

musi kulupu

jan mute li lon suno pi toki pona la, ona li ken musi e musi sama lon tenpo sama.

jan Mali li pana e nasin pali tawa toki musi la, kulupu li pali e toki musi sin. pona li lon tan ni.

jan Epen li toki e sona ona tan kulupu mute pi toki pona la, kulupu li toki tawa ona. jan Epen li lon kulupu Anku (Korean) pi toki pona. kulupu ni li wile kepeken nasin pu, li wile ala e ante mute. ni la, ku li seme tawa ona? jan mute li pana e toki.

jan mute li sona e musi Manka (Minecraft). ona la, jan li ken lupa e nena, li ken alasa e kiwen mani lon insa, li ken moli e kon ike. taso ona li kepeken ala toki pona lon tenpo ni. taso kulu-

1 ku li lipu sin tan jan Sonja

pu li pana e toki pona tawa musi ni a la, sina ken musi e ona kepeken toki pona lon suno pi toki pona, lon tenpo kama lili kin.
musi kulupu ante li lon kin.

musi ante

musi ante mute li lon kin! mi sona ala e musi ale. taso mi wile toki e musi ni kin:

jan Sotan li jan musi wawa. sina sona ala e ni la, o kute e toki musi ona. tenpo lili la, ona li toki musi kepeken nimi mute, li toki, li toki, li toki, li wawa e kute mi kepeken toki pona.

nimi seme pi toki pona li pona nanpa wan? mi wile sona e ni la, mi pali e ilo. ilo ni la jan li ken pana e wile ona pi nimi nanpa wan. ike la, ilo mi li pakala. mi pali e ilo sin la, jan li pana sin e wile.

ni la, nimi "suwi" li kama nimi nanpa wan a!

kala Asi en kulupu li pali e musi nasa ni: tenpo la, nasin toki ale li kama ante. ni la, toki pona li kama ante sama seme? kala Asi li pana e nasin wan. ni li sama ni: "Ilažabepjiñiwan pjimmuča la jañamman pjila'a l'iwan" ni li tan toki pona ni: "lon tenpo pini wan pi mute la en jan pan pi mute li wan" ni li ante mute a!

suno pi toki pona li tenpo pona a

suno pi toki pona li pona suli a tawa mi. ijo pona mute li lon. mi wile e ni: suno pi toki pona li kama lon tenpo sike ante kin.

ijo mute ante li lon kin. sina kin li wile lukin la, sitelen tawa pi musi ale li lon ilo Jutu.

nimi "sutopatikuna"* li pona

tan jan Kapesi Pake

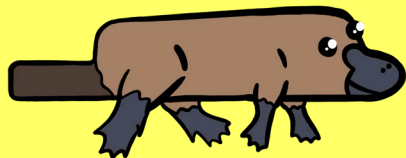
[sina ken toki e nimi "sutopatikuna" sama ni: "sutopasikuna"]

nimi soweli li pona tawa mi. sina pilin sama anu seme? sina sona e nimi "akesi" e nimi "pipi" e nimi "waso" e nimi "kala." taso nimi soweli sin li lon.

o lukin e nimi "sutopatikuna." nimi ni en nimi "kijetesantakalu"¹ li kama lon tenpo sike sama. nimi "sutopatikuna" li tan jan Alesante Pasi [Alexandre Baudry]. toki Inli la, nimi "sutopatikuna" li "platypus." nimi "sutopatikuna" en nimi "kijetesantakalu" li musi taso. taso, jan lili li kepeken ona sama nimi ilo.

nimi "sutopatikuna" li nasa tawa jan lili tan ijo tu. nanpa wan la, nimi sin ali li ike tawa jan pi pu taso. nanpa tu la,

nimi "sutopatikuna" li jo e kalama /ti/. kalama ni li pona ala tawa nasin kalama pi lipu pu.

nimi "sutopatikuna" li kama lon tenpo pi pini mute, taso kulupu pi toki pona li kama sona e ona lon tenpo ni taso [2020]. tan ni la, sina o kepeken ona anu seme? ni li pilin sina. mi toki e nimi "sutopatikuna" tan ni: mi olin e sutopatikuna. kin la, lipu ku la, nimi "sutopatikuna" li lon a! ni li pona suli tawa mi.

1 kijetesantakalu li soweli

nimi pi jan kule

tan jan Kapesi Pake

kulupu pi toki pona li jo e jan pi kon olin mute. mije pi olin mije li lon. meli pi olin meli li lon kin. jan ni li jo e nimi pi kon olin ona. ona li nimi “mijomi” (tan “mije olin mije”) li nimi “melome” (tan nimi “meli olin meli”). taso, nimi ni li pu ala li ku ala.

kulupu pi toki pona li jo kin e jan pi olin meli pi olin mije, taso jan ni li jo ala e nimi pi kon olin ona. ni li ike ala ike? ken la, nimi pu en nimi ku li suli. nimi pi pu ala en nimi pi ku ala li suli ala. taso, nimi pi kon olin li pu ala li ku ala tan seme?

kulupu nimi li sama nimi wan tawa kon olin la, ken la, jan kule mute li wile ala kepeken nimi sin ni. taso, jan kule li jo e jan ante kin. jan li ken mije li ken meli. tan ni la, jan li ken tonsi kin. jan tonsi li mije ala li meli ala, anu ona li mije tawa meli anu meli tawa mije. nimi “tonsi” li pu ala, taso ona li ku.

nimi “tonsi” li ku, taso nimi ante pi jan kule li ku ala tan seme? mi sona ala. ken la, ona li nasa lili. nasin pi nimi mute li pona tawa mi. tan ni la, jan li wile kepeken nimi “tonsi” la, ni li pona tawa mi. suli la, mi pilin kin e ni: nimi pi mije pi olin mije en nimi pi meli pi olin

meli li lon la, nimi pi jan pi olin meli pi olin mije o lon.

waleja¹ la, jan pi toki pona li ken kepeken nimi “jan kule” sama nimi “LGBT” lon toki Inli. tenpo ni la, jan wan li pali e nimi sin tan ni: ona li sama nimi “jan kule.” ona li nimi “kese.” jan lili li kepeken nimi “kese,” taso nimi “kese” li nimi ilo tawa ona.

pini la, ni li kon olin sin tu. jan mute li pilin e ni: jan ali li wile e olin tan jan ante. taso, jan pi nanpa lili li wile ala e olin ni. ona li jan pi wile olin ala. ken la, ona li pilin pona tawa olin tan jan ante, taso ona li jo ala e olin ni. kin la, jan mute li pilin e ni: jan ali li jo e wile unpa. taso, jan pi nanpa lili li jo ala e wile ni. ona li jan pi wile unpa ala. ken la, ona li unpa. ken la, ona li pilin pona tawa nasin unpa. taso, ona li wile ala e unpa. kon olin tu ni o jo e nimi sin? mi sona ala. ken la, jan li pali e ona.

jan pi lili mute li toki e ni: jan pi wile olin ala en jan pi wile unpa ala li jan kule ala. ni li lon ala lon? mi pilin sama ala. kon olin ona li nasa tawa kulupu suli. jan mute pi kulupu suli li pilin ike tawa ona. taso, pilin ni li suli ala. kon pi jan ali li pona.

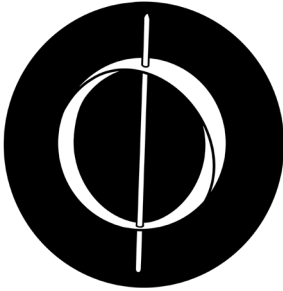
¹ nimi “waleja” li sama nimi “sona suli”

toki sama pi toki pona - nanpa tu

tan jan Kapesi Pake

jan mute li sona li olin e toki pona. sina en mi li jan tu ni. tan ni la, pini sona la, jan pi nanpa lili li wile ante e toki pona.

toki pona li jo e toki sama mute. ona ali li kama tan pali pi jan Sonja, taso ona li jo e nasin ante e kon ante. tenpo pini la, mi pana e sona pi toki Pon Wen (Bon Wen). taso toki sin mute pi toki pona li lon. tenpo ni la, mi pana e sona pi toki sin tu.

tenpo pini la, mi toki e ni: toki Pon Wen li toki sama nanpa wan. taso ni li powe li pakala mi. nanpa wan li Toki IO (sama "toki nanpa" lon toki pona). sona pi toki ni li open lon toki Kanse, taso sona lon toki Inli li lon kin. ona li kama jo e kon tan toki tu ni: toki pona en toki Kosa (Glosa).

Toki IO li tan jan Tani Makon. ona li pali e toki ni lon tenpo sike nanpa luka pi toki pona. toki pona la, nimi pi Toki IO li nanpa lili (110). kin la, ona li kepeken kalama luka wan taso. selo nimi li ante kin. kalama sama /o/ anu /i/ li ken lon poka.

Toki IO li nasin e kon nanpa. ona li ken toki e nanpa suli. ona li kepeken nanpa nasin sama nimi "Binary" lon toki Inli. nimi 'wan' li "i" lon Toki IO. nimi 'tu' li "oi." nimi 'ante' li "iki." nimi 'jo' li

"zozo." mi pilin e ni: Toki IO la, nimi nanpa li wawa, taso nimi ante li wawa ala. jan pali pi Toki IO li toki e ni: "mi wile pona ala e toki pona. pona pi toki pona la, Toki IO li ike."

sina sona e toki sama tu lon tenpo ni: Pon Wen en Toki IO. o kama sona e toki sama nanpa tu wan: "toki pona epansa". nasin nimi ona li sama toki pona, taso ona li kepeken nimi sin. "toki pona epansa" li tan jan Pite Janseke. ona li pali e toki ni lon tenpo sike nanpa luka wan pi toki pona.

ona li kepeken nimi lili pi pu ala: apeja, kipisi, leko, majuna, monsuta, pata. kin la, ona li kepeken nimi ante kin. pu la, ona li lon tenpo kama. nimi tenpo li 'sekonto' li 'minuta' li 'sa.' toki Inli la, nimi 'sekonto' li "second"; nimi 'minuta' li "minute"; nimi 'sa' li "hour." ona li kepeken nimi ni kin: nimi 'inpo' (sama nimi "sona"), nimi 'puku' (sama nimi "lipu"), nimi 'uniwesita' (sama nimi "tomo sona").

nimi nanpa li 'kento' li 'mila' li 'luka en noka.' toki Inli la, nimi 'kento' li "one hundred"; nimi 'mila' li "one thousand"; nimi 'luka en noka' li 'twenty'. jan pali pi "toki pona epansa" li toki e ni: "tenpo sike 2007 la, kulupu ISO li pana ala e nimi ISO (ISO-639-3) tawa toki pona. ken la, ni li kama tan ni: toki pona li jo e nimi nanpa lili. ni la, mi wile e nimi nanpa sin tawa toki pona."

toki sama ante li wile ala ante e toki pona, taso "toki pona epansa" li jo e nasin ni: "mi ken pona e toki pona." mi pilin e ni: jan pali pi "toki pona epansa" li wile e nasin sama e nimi sin tawa toki pona, taso toki pona o kepeken nimi ni ala. mi la, nimi lili en nasin nanpa pasila¹ li pona.

tenpo kama la, mi pana e sona pi toki sama ni: "tokipinglish" en "Ta Ti."

1 ijo "pasila" li kepeken ala e wawa mute

toki Inota

tan jan Ke Tami

tenpo pini mute la, jan Iteka (Hildegard) tan ma tomo Pinen (Bingen) li open e tomo pi meli sewi. jan Iteka li meli pi nasin sewi, li jan pi sona mute a. ona li lon tenpo pini pi tomo kiwen wawa awen.

jan Iteka li pali e ijo mute a. ona li pali e lipu mute, li pali e kalama musi, li sitelen mute, li pana e sona pi nasin sewi, e sona sijelo, e sona mun, e sona ijo la, ona en pali ona en sona ona li suli tawa jan sona pi tenpo pini. ona li pali e toki kin. ken la sina sona e toki pona tan jan Sonja, e toki Epelanto (Esperanto) tan jan Sameno (Zamenhof). sama ni la, jan Iteka li pali e toki sin.

nimi pi toki ni li toki Inota anu toki Linkuwa Inota (Lingua Ignota). toki pona la, nimi ona li ken sama ni: jan ala li sona e toki ni.

mi toki e toki ni tan seme? toki ni li ken suli tan ni: ken la, ona li toki pali nanpa wan lon tenpo ale. ni li musi tawa mi a - jan Iteka li open e nasin pi toki sin.

jan Iteka li pali e toki Inota kepeken tenpo sike luka tu wan. taso, ona li pali e ni tan seme? jan sona li toki e ken mute, taso jan ala li sona. ken suli la, toki ni li toki pi nasin sewi, li sewi e lawa jan, li toki e ijo sewi. jan Iteka li kama lukin e ijo sewi suli mute, li pana e sona sewi mute tan lukin ona.

taso toki Inota li sama seme? mi pana e nimi pi mute ala tan ona.

jan	Inimois
kiwen	Staurinz
kute	Oir
lipu	Libizama
luka	Branizel
oko	Luzeia
mani	Melzita
meli	Vanix

mije	lur
moku	Birscheiz
monsi	Dorniel
palisa	Stamziz
pan	Parreiz
pimeja	Conchsis
poki	Guzimiz
suno	Limix
suwi	Saxia
telo	Auizel
uta	Moniz

ni li nimi ijo taso. mi sona e nimi ijo taso tan ni: nimi li lon lipu. lipu li pana e nimi ijo taso. nimi pi kulupu ale pi kulupu luka luka en nimi luka luka wan li lon. nimi pali en nimi pi kama ante en nimi ante li lon ala. nimi kasi mute li lon. nimi pipi mute li lon. taso nimi kala li lon ala. waso mute li lon. taso soweli ma li lon ala. akesi li lon ala. toki Inota li pini ale la, ni li nasa tawa jan sona. jan Iteka li pana ala e sona toki ale.

toki Inota la, nasin toki li seme? nasin toki li lon ala. nimi taso li lon. jan sona la, jan Iteka li kepeken toki Inota lon musi wan taso. sona la, toki ni li toki Lasina, li kepeken nimi lili pi toki Inota. toki ni li lon kalama musi tan jan Iteka:

O orzchis Ecclesia,
tomo sewi suli o,
armis divinis praecincta,
luka sewi li selo e sina.
et hyacinto ornata,
kiwen pona pi loje jelo li namako e
sina.
tu es caldemia
sina kon pi suwi pillin
stigmatum loifolum
pi pakala sijelo jan.
et urbs scienciarum.
sina ma tomo sona.
O, o tu es etiam crizanta in alto sono,
et es chorzta gemma.
sina o. sina o. kalama li kama tan
sewi, li namako sewi e sina. sina kiwen
mani suno pona.

jan Ipi *tan jan Palo*

jan Ipi li seme? jan mute li pilin e ni: jan Ipi li jan sama ni: pali li ike tawa ona. kalama musi en unpa en kasi nasa taso li pona tawa ona. ni li lon ala. lon la jan sama ni li lon. taso ona li jan Ipi lon ala. kulupu pi jan Ipi li kama lon lon ma tomo San Pansiko lon tenpo pini mute (1965). nasin pi ma Mewika lon tenpo ni li ike mute tawa ona tan ni: ijo suli nanpa wan li mani. mani li suli. jan li suli ala. ma kasi li suli ala. kon pona en telo pona li suli ala. jan pimeja li ike tawa jan walo mute. kin la jan ante li ike tawa jan walo tawa jan pi kulupu lawa. sitelen lape wile pona nanpa wan pi ma Mewika li ni: jan o pali mute, o pana e mani mute tawa ijo pi pona ala. jan Ipi li wile e ale ante, e ale pona. ona li open suli e linja lawa e linja sinpin ona. ona li open kepeken len sijelo sama jan Insijan anu jan Palata. nasin ona li ijo tu lawa: pona (utala ala) en olin. utala Wijje li ike mute tawa ona. ona o tawa utala lon ma

Wijje, la ona li toki e ni: ona li tawa ala! (jan mute li tawa weka lon ma Kanata. jan ante li tawa poki pi jan ike). lon la jan Ipi mute li kepeken kasi nasa. taso ona li moku e kasi nasa pi suli lawa taso. ona li pilin e ni: kasi ni li ken open e lawa ona. ona li ken pilin e ni: ona li wan lon ale. jan Ipi mute li poka e nasin sewi pi ma Asija sama nasin sewi Palata sama nasin sewi pona sama nasin sewi Puta. ona li wile ala ante e kulupu lawa pi ma Mewika (anu pi ma ante). ona li wile pali e kulupu sin tu. lon kulupu sin ni la jan li ken awen lon poka pi ma kasi kepeken nasin olin kepeken nasin utala ala. poka la lon kulupu sin ni la jan pona en musi en kasi li ijo suli nanpa wan. kalama musi kiwen (rock) en kalama musi kulupu pi nasin pi tenpo pini (folk) li pona mute tawa ona. ona li kute e kulupu sama Jepeson Epen (Jefferson Airplane) sama Pite (Beatles) sama mute ante. tenpo ni la jan Ipi li mute ala. taso ona li awen lon ma mute. mi pilin e ni: lon tenpo ni la jan Ipi li kama suli. ni li pona tan ni: ma ni li jo e ike mute mute. ken la ma li wile e jan mute sama jan Ipi. ken la ona li ken pana e pona tawa ma ale ni.

nasin sona en jan sona li pona e lon pi mi mute

tan jan Penanto

nasin sona li musi, taso ona li pali pi suli mute. tenpo sike luka tu wan pini la, mi jan sona. tenpo lili kama la mi kama jan sona suli. nasin sona li suli tawa lon jan. nasin sona li pana e sona pi ma mi. insa pi nasin sona la, sona pi ijo lon en sona pi ijo lili mute li wile e sona pi pali pi insa soweli. nanpa wan la sona pi ijo lon li sona e soweli e lon e pali lon soweli. nanpa tu la sona pi ijo lili mute li sona e ijo lili e pali ijo e wawa pi ijo lili.

pana lukin la, mi sona e ni: ijo lili pali insa li kama toki tawa wan lili sijelo

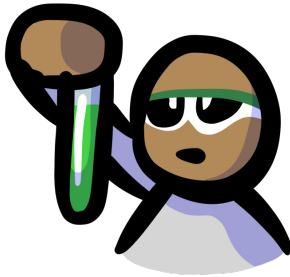
kepeken nasin seme? sona ni li suli tan ni: jan misikeke¹ li ken utala e ike sijelo. ike sijelo Kakino² (Cancer) li ike sijelo pi ike mute. sike suno mute la, sona li pali li kama suli. sona ni li pana e sona sin. taso sona ni li lawa tawa wile sona sin mute! mi olin e sona e ni: nasin pi ijo lili li pali lon sijelo. ijo lili ni li pali pona ala la, sijelo jan li kama ike. jan misikeke li sona ala e ike pi sijelo jan la, jan ike ni li ken moli. tan la jan li awen alasa nasin sona. ni li suli mute.

1 ijo "misikeke" li pona e sijelo

2 jan li jo e ike sijelo Kakino la, wan lili pi sijelo ona li ante li kama nanpa mute

awen sona li wile e tempo e pali mute e mani mute. kulupu lawa pi ma mute li pana e mani lili tawa nasin sona. jan lawa li pilin e ni: tempo lili la nasin sona li pona ala. taso tempo sike wan pini la, mi mute li lukin e ni: nasin seme la pipi lili ike li pali?

sijelo li utala e ike sijelo la sona pi utala ni li pana e nasin pi awen pi sijelo jan. kepeken sona ni ala la, mi mute li sona ala e ni: pipi lili ike li pali e seme? anu, misikeke la, jan misikeke li ken pali e seme? jan sona li wile sona e

ni: pipi lili ike pi tempo ni li pali kepeken nasin seme? jan li sona e ni la, jan sona li ken pali e ijo utala pi pipi lili ike. lon ma Amelika en ma Elopa en ma Asija la, jan mute li jo e ijo utala pi pipi lili ike li ken sona e weka pi pipi lili ike. tan jan sona la ma pi mi mute li kama nasa ala lon tempo lili. pini pi sike suno nanpa mute (1981) la, jan pona li sona e pipi lili ike lon tempo sike tu. tempo sike wan pini la, jan sona li sona e pipi lili ike lon tempo mun wan.

tempo lili la, nasin sona li kama pona. mi pilin pona tan ni: mi pana e pali tawa sona sin. mi wile pana e musu mi pi nasin sona tawa jan ante. mi wile pana kin e ni: kulupu pi jan sona pi toki pona li lon. toki ni li pali e ijo suli mute. kepeken pi toki pona li ken pana e nasin sona. pini pi pilin mi la mi mute li sona e ni: toki pona li pona. nasin sona li sama a!

o jalan! *tan jan Ini*

tempo ni pi ale ni, la pali mute li wile ala e wawa jan mute. ni li ike tawa jan tan ni: ona li wile tawa. taso tawa li ala la sijelo jan en palisa sijelo li kama pilin ike. wawa li weka tan ona mute. tan ni la jan li ken pilin e pakala nasa lon lawa ona en sijelo ona. pilin ike mute li ken kama lon lawa. ni la jan li wile ala pali sin, li ken pilin lape. pali sama ni, la jan mute li toki e ni: ona li jo ala e tempo mute tawa pali pi pona sijelo. taso pali ni wan pi tempo lili li lon! ona li jalan¹. pali li ni taso: sina jo e tempo lili pi pali sina ala, la o jalan pona! sina ken jalan lon poka pi tomo sina anu ma ante, li kama lukin

e ijo pona mute lon ma pi sona sina ala. ken la sina kama jo e jan pona sin. lon la jalan li pona e sijelo e palisa sijelo e lawa. pali ni li pona e pilin jan kin, li kama e pilin sin pona. suli la jan pali pi pona sijelo li toki sama: o jalan. sina jo ala e tempo mute tawa pali pi pona sijelo, la o jalan pona lon tempo lili pi pali ala! wawa mute li kama lon sijelo sina. pilin sina li kama pona. kin la ale li pona!

1 "jalan" li tawa kepeken noka

nasin sewi Palata

tan jan Palo

nasin sewi Palata li nasin sewi suli mute lon ma Palata. taso ona li suli lon ma Pali (Bali) lon ma Nepa (Nepal) kin. lon ma pi suno tawa kin la jan pi nanpa lili li alasa e nasin sewi ni.

nasin sewi Palata li sama ala li jo e nasin mute mute. nasin sewi Kolisu li ante tan nasin sewi Isilan, la nasin wan pi nasin sewi Palata li ante mute tan nasin ante pi nasin sewi Palata. kule mute li lon, taso ni li ike ala tawa jan pi nasin sewi Palata. kule ni li pona. jan pi nasin sewi Palata li alasa e nasin mute. jan mute lili li alasa e nasin sona (jnana). nasin sona ni la nasin weka pi toki insa kin li lon. jan ante li alasa e nasin olin (bhakti). jan ante li alasa e nasin pali (karma). nasin pali ni la jan li pana e pali ale ona tawa sewi.

moku

moku suwi Pa tan ma Petame

tan jan Ke Tami

suwi Pa li moku suwi tan ma Petane (Bretagne) lon ma Kanse. mama mi li pali e ni tawa mi. mama ona li pali e ni tawa ona. suwi ni li pona mute tawa mi. ona li pini la, ona li sama pan suwi, li sama ko, li jo e kili lon insa.

nasin sewi Palata la jan sewi mute li lon. pana lukin la jan sewi Pisinu (Vishnu) en jan sewi Siwa (Shiva) en jan sewi Tuluka (Durga) li lon. jan sewi Tuluka li jan meli li jan sewi wawa nanpa wan. taso jan pi nasin sewi Palata la jan sewi ale ni li sinpin taso pi kon ale. kon ale li lon ale. ona li lon insa jan, insa soweli, insa pipi, insa nena, insa pi nasin telo tawa... nimi pi kon ale ni li Pelaman (Brahman). jan mute pi nasin sewi Palata li toki tawa jan sewi. jan ante pi nasin sewi Palata li toki ala tawa jan sewi li jo e kon ale Pelaman taso lon insa pi lawa ona pi pilin ona.

nasin sewi Palata la ma sewi en ma anpa ike li lon ala. nasin sewi Palata la jan li moli, la jan li kama lon sin. taso jan pi nasin sewi Palata li wile ala kama lon sin li wile wan lon kon ale. ona li wile e ni: kon jan en kon ale Pelaman li wan. kon ale Pelaman la ike ale pi lon li wile pini. kon ale li pona mute mute. nasin sewi Puta en nasin sewi Jawin (Jain) en nasin sewi Siki (Sikh) li sama lili. ona kin li nasin sewi pi ma Palata.

jan mute pi ma Elopa pi ma Mewika la nasin sewi Palata li pona ala tan ni: jan pi ma Palata li pali ike tawa jan pi kulupu ante anpa nanpa wan (Dalit). jan pi ma Palata ni li toki e ni: jan ni li jaki. ona li wile ala li ken ala luka e jan pi kulupu anpa ni. taso tenpo ni la pali ike ni li ike li ken ala lon lipu lawa pi ma Palata. tenpo ni la jan mute pi ma Palata kin la ni li ike. ante la lon la pali ike ni li nasin sewi Palata ala a!

suli

toki ni la, mi toki e suli ijo, e seli, e tenpo. mi wile pana e suli pona tawa ni la, mi kepeken suli Kan (Gram) tawa suli ijo. suli Kan luka luka li lon ijo wan la, ijo ni mute mute mute mute li sama suli Kilokan (Kilogram) wan. sina sona ala e suli ni la, sina ken kepeken suli Kan sama ni:

suli Kan mute mute luka luka li lon sike waso wan.

mi kepeken suli Seliju (Cel-sius) tawa seli. seli Seliju nanpa ala la, telo li kama kiwen. seli sijelo nanpa ale la, telo li kama kon. telo li awen telo lon insa pi seli ni tu.

mi kepeken suli Minute tawa tenpo. suno li kama open lon sewi, li tawa, li weka tawa pimeja, li kama open sin sama tenpo nanpa wan la, tenpo Ola (hour) mute tu tu li lon. tenpo Minute mute mute mute li lon tenpo Ola wan.

sina wile e ijo ni:

- sike waso tu
- telo walo tan soweli mani kepeken suli Kan 500
- namako suwi walo kepeken suli Kan 40
- kili suwi pi loje laso pi telo weka, anu kili lili suwi pimeja
- ko jelo tan telo walo pi soweli mani kepeken suli Kan 30
- ko pan walo kepeken suli Kan 100
- namako suwi jelo pi pilin pi kasi jelo kepeken poki lili wan

nasin

o seli e ilo poki seli tawa seli Seliju 150.

o pana e telo walo e ko jelo lon poki wan. o seli e poki ni. sike kon o kama lon telo tan seli. o lukin pona. telo li kama pimeja la, ona li jaki. ni la, o tawa sike e telo lon insa poki.

o wan e namako suwi walo

e namako suwi jelo e sike waso e ko pan walo. o tawa e ale ni tawa ni: ko wan li tan ale.

o pana e ko sin ni tawa telo walo seli. o wan e ale. telo ko wan li lon.

o kepeken poki supa suli. o pana e kili lon supa ona. lukin la, supa pi kili lon en supa pi kili ala li suli sama la, ni li pona tawa mi. taso sina wile e suli kili ante la, o ante.

o len e kili ale kepeken telo ko. pona la, sina ken ala lukin e kili. pona kin la, telo ko mute ala li lon sewi kili.

o pana e poki ni tawa insa pi ilo poki seli. ona o awen kepeken tenpo Minute 70. supa ko o jelo pi pimeja suli. taso ona o pimeja ala a a a.

ona li pini la, sina ken moku. ni li pona. taso ni ante li pona mute tawa mi: ona li kama lete lon ilo poki lete la, ko li

musi

en nasin

pi telo mama soweli la
ona li lon en linja poka telo.
mi lukin e mute mute.

ona
li tawa musi.

poka ona la telo li tawa musi, taso
ona li
tawa musi kepeken pilin pona mute.

ona
li pona tawa mi.

kasi kule jelo

tan jan Kuleku Nena

[kepeken "I Wandered Lonely as a
Cloud" tan jan William Wordsworth]

mi tawa ma la
mi lukin e kasi kule jelo.
poka telo, anpa kasi suli la
ona
li tawa musi.
sama mun mute

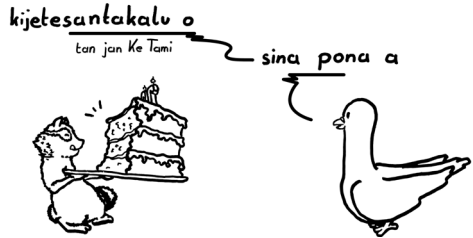
mi lukin li lukin taso
 mi pilin ala ni:
 ona tan ni:
 mi pilin ni:
 mi jo e mani mute.
 tenpo mute la mi pini e oko mi la
 mi pilin e ona.
 ona
 li pona tawa mi.

ona li pona tawa pilin mi,
 en poka kasi kule jelo la
 pilin mi
 li tawa musi.

lipu: <https://www.gregjhill.com/>

kijetesantakalu o!
tan jan Ke Tami

toki nasa
tan jan Alonola

jan ala li jo e mi,
 taso, mi jo e jan.
 mi lon poka pi jan ni,
 mi moku ala e pan.

mi moku e soweli lili,
 mi ken tawa sewi.
 mi tawa pi kalama ala,
 mi moku kin e kala.

mi suwi, mi ko, mi wawa,
 mi jo e wawa lawa.
 mu mi li suwi,
 jan li olin e mi.

seme li mi?

jan pali

jan pi pali toki

jan Alonola
jan Telakoman
jan Ke Tami
jan Kapesi Pake
jan Palo
jan Penanto
jan Ini
jan Kuleku Nena
jan Sonatan

jan pi pali sitelen

jan Alonola
jan Simo
jan Ke Tami
jan Tenten
jan Aki
jan Sali

jan lawa

jan Keseke
jan Sonatan

jan pi lipu lukin

jan Alonola
jan Simo
jan Keseke
jan Sonatan

jan pali ante

jan Peja
jan Alonola

sina wile ala wile pali tawa lipu tenpo?

o tawa lon lipu liputenpo.org!

lon lipu ni la, sina ken lukin e ma pi mi
mute lon ilo Siko (Discord).

CC-BY-SA 4.0

lawa jo © 2021 tan jan pali pi lipu tenpo
copyright © 2021 by contributors of lipu tenpo

FAQ

Hello! Welcome to toki pona. Maybe you're new and want to know more about this unknown language. Great! This page will answer your questions.

What is Toki Pona?

It's a small and good minimal language. There are only 14 letters and less than 200 words. The Canadian linguist Sonja Lang created it in 2001. Now there already are thousands of speakers around the world.

Why would I learn Toki Pona?

Maybe you're fascinated by the possibility of describing the world using less than 200 words. Maybe you wish to talk to your friends without other people knowing what you're saying. Maybe you just want to boast of speaking many languages. There are different reasons for different speakers.

How can I learn and where can I use Toki Pona?

There is the official Toki Pona book (The Language of Good) by Sonja Lang and there is her brand new Toki Pona dictionary. There are also many free courses online. Furthermore, there are YouTube videos and Memrise courses. A very popular and old course was o kama sona e toki pona! A newer and up to date course is lipu sona pona. Toki Pona groups and learning resources are on our website:

liputenpo.org

If you want to join us, that's great!

ISSN 2752-4639

9 772752 463006